

Nr 129.

Av herrar **Birke och Hagård**, om anslag till stipendier åt elever vid godkända sjuksköterskeskolor.

Sedan en tid tillbaka ha stipendier kunnat tilldelas medellösa eller mindre bemedlade elever vid av staten godkänd sjuksköterskeskola. Stipendiebeloppet är maximerat till 250 kronor, och som villkor i övrigt är satt, att vederbörande skolstyrelse medger nedsättning i elevavgiften med ett belopp, som motsvarar det beviljade stipendiet. Till nämnda ändamål har under innevarande budgetår anvisats ett belopp av 12 000 kronor. Socialministern har under hänvisning till den rådande sjuksköterskebristen för nästkommande budgetår föreslagit ett belopp av 24 000 kronor.

Förhållandena inom hälso- och sjukvården äro för närvarande sådana, att bristen på sjuksköterskor hotar att äventyra de reformer, som redan äro beslutade. Inom distriktsvården finnas ännu ca 400 tjänster vakanta. För den öppna barnavården beräknas under de närmaste åren ytterligare ca 100 tjänster bliva behöfliga. Även den slutna barnavården kräver ökat antal sjuksköterskor enligt ett reformförslag, som på detta område framlagts på senaste tiden. Därtill komma de skolsköterskebefattningar, som enligt nästföregående års riksdags beslut skola inrättas på skilda håll. Vid våra sjukvårdsanstalter finnas enligt uppgift omkring 400 sjukskötersketjänster, som icke äro besatta med ordinarie innehavare. Lägges härtill det antal sjuksköterskor, som blir erforderligt vid nu planerade utvidgningar och nybyggnader av sjukvårdsanstalter, torde det ligga i öppen dag, att verkliga krafttag äro erforderliga för utökning av arbetskraften på detta område. Medicinalstyrelsen uppskattar den nuvarande bristen till minst 1 500 sjuksköterskor.

Departementschefen medger, att åtgärden att med stipendier befordra rekryteringen vid de godkända sjuksköterskeskolorna skall visa sig ägnad att mot en relativt obetydlig kostnad bidra till avhjälpan av den rådande sjuksköterskebristen. Fråga är emellertid om icke ur denna synpunkt ett frikostigare anslag till stipendier vore synnerligen väl motiverat. Det torde dessutom böra påpekas, att en påtaglig förskjutning äger rum, då det gäller elevrekryteringen vid våra utbildningsanstalter på detta område. En allt större del av de unga kvinnor, vilka söka sig till detta yrke, äro nämligen mindre bemedlade eller obemedlade. Dessutom bör framhållas, att det torde utgöra ett allmänt intresse att tillgodose det önskemål, som i annat sammanhang framförts, nämligen att söka underlätta strävandena för eliten bland den stora sjukvårdsbiträdeskåren att vinna befordran och kunna genomgå sjuksköterskeskola, sedan förutsättningar därför vunnits.

I annat sammanhang å femte huvudtiteln lämnar departementschefen en redogörelse för en planerad utökning av antalet elever vid godkända sjuksköterskeskolor, vilken ökning uppskattas till omkring 25 % av antalet kurser, beträffande vilken åtgärds tillräcklighet emellertid kan råda berättigad tvekan. Om härtill lägges det faktum, att den av departementschefen förordade ökningen av stipendieanslaget icke täcker det behov av stipendier, som med nuvarande elevantal föreligger, utan att begränsningar måste vidtagas, inses lätt, att en ytterligare ökning av anslaget till stipendier måste anses erforderlig.

På grund härav få vi föreslå,

att till stipendier åt elever vid godkända sjuksköterskeskolor måtte av riksdagen anvisas ett belopp av 36 000 kronor.

Stockholm den 17 januari 1945.

E. Birke.

Alarik Hagård.